

Het konijn

Konijnen zijn geen knaagdieren, maar behoren tot de haas-achtigen. Er zijn veel verschillende rassen. De grotere konijnen zijn vaak wat vriendelijker dan de kleine. Niet alle konijnen vinden het fijn om vastgepakt te worden, maar als ze van jongs af aan veel in de hand gehouden worden, kunnen ze erg tam worden. Konijnen zijn overigens niet graag alleen. Konijnen worden gemiddeld 8 jaar oud.

Voeding

Het is zeer belangrijk om een goed voer aan te bieden. Als ze onvoldoende calcium en vitamines krijgen, worden hun botten zacht. Dit uit zich meestal als eerste in de kaak. De kiezen, die het hele leven doorgroeien, worden dan verder in de zachte kaakbotten gedrukt en gaan scheef staan. Daardoor slijten ze onvoldoende en scheef af. Dit heeft tot gevolg dat ze scherp worden en in de tong of in de wang prikken. Dit doet pijn. Het konijn zal gaan speekselen en moeite krijgen met eten. Na een tijdje eet hij helemaal niet meer en kan zelfs doodgaan. De kiezen moeten gecontroleerd worden als uw konijn niet meer goed eet en zonodig worden bijgeslepen door de dierenarts. Die kan echter de kiezen niet meer recht in de kaak zetten. Dus voorkomen is beter dan genezen. Ook moeten konijnen voldoende vezels binnenkrijgen, dus heel veel hooi eten. Als ze onvoldoende vezels binnenkrijgen is de kans op diarree groot en ook de darmen bewegen dan onvoldoende, zodat er veel gas gevormd kan worden, waardoor de darmen uiteindelijk stil gaan liggen. Konijnen moeten dus veel hooi en eventueel stro van goede kwaliteit (niet muf, niet beschimmeld, niet stoffig) eten. Hooi is gedroogd gras waarin veel vezels zitten, maar ook veel calcium en vitamines, stoffen die deze dieren hard nodig hebben.

Naast dit hooi, dat altijd als voedsel aanwezig moet zijn, kan konijnenvoer gegeven worden. Het beste is om geperste pellets te geven. Dit zijn groene of bruine korrels die er allemaal hetzelfde uit zien. Er is ook gemengd voer met allerlei verschillende zaden en korrels. Meestal eten konijnen van dit gemengde voer selectief, zeker wanneer er te veel wordt gegeven. Alleen de lekkerste zaden eten ze op. Helaas zijn dit meestal ook de zaden waar de minste voedingsstoffen en vitamines inzitten. Gemengd voer is alleen gezond voer als aan het eind van de dag alles op is en het konijn ook nog voldoende hooi heeft gegeten. Maar het beste is om pellets te voeren. Het konijn heeft 25 gram pellets per kilogram lichaamsgewicht per dag nodig. Als u wilt overschakelen op andere voeding moet u dit geleidelijk doen zodat de darmen eraan kunnen wennen. Ze hebben ongeveer 10 dagen nodig om aan het nieuwe voer te wennen. Dus langzaam in 10 dagen steeds meer van het nieuwe en steeds minder van het oude voer.

Konijnen mogen ook hele kleine beetjes wortel, appel en oud bruin brood en kleine beetjes groenvoer, zoals andijvie, witlof, bloemkoolblad, boerenkool, paardebloemblad, weegbree, klaver, gras en wilgentakken. Ook hebben konijnen elke dag vers water nodig. Ze drinken ongeveer 50–100 ml per kilogram lichaamsgewicht per dag, bij dracht en warmte is dit meer. Controleer, als u een drinkfles hebt, regelmatig of de nippel niet verstopt zit.

Het is ook normaal dat konijnen een deel van hun keutels opeten (de nachtontlasting, dit zijn plakkerige keutels, dus niet de kleine ronde konijnenkeutels). Hierin zitten nog voedingsstoffen die ze kunnen gebruiken. Als er in het hok nog veel van deze nachtkeutels zitten, dan voert u uw konijn te veel pellets. Als er alleen keutels in het hok liggen die veel kleiner zijn dan de normale konijnenkeutels, dan is dat vaak een teken dat uw konijn ook slecht eet. Let hier goed op, konijnen kunnen niet zo lang zonder eten! Konijnen die niet meer eten, kunnen Selective recovery poeder (verkrijgbaar bij de dierenarts) tijdelijk gevoed worden. De oorzaak van het niet eten moet natuurlijk opgespoord en verholpen worden.

Voortplanting

Vrouwtjes konijnen heten voedsters, de mannetjes worden rammen genoemd. Konijnen zijn vruchtbaar vanaf 4 – 5 maanden. De dracht duurt 29–33 dagen en gemiddeld krijgen ze 1 tot 10 jongen. Na 6 weken kunnen de jongen bij de moeder vandaan. Het moederkonijn is echter direct na de bevalling al weer vruchtbaar, dus als u niet nóg een nestje wil, haal dan het mannetje direct weg. Het mannetje kan ook de jongen opeten. Als uw konijn jongen krijgt dan maakt ze een nest van haar eigen haar. Pas na 3 weken komen de jonge konijntjes voor het eerst uit het nest. Als u te vaak in het nest kijkt dan is de kans groot dat de moeder de kleintjes verstoot, dus bedwing uw nieuwsgierigheid!

Mannetjes konijnen kunnen vanaf 4 maanden en vrouwtjes konijnen kunnen vanaf 5 maanden gecastreerd worden.

Gezondheid De lichaamstemperatuur van konijnen is tussen 38,0 en 39,6 C. Konijnenurine is meestal troebel en geel tot bruinrood van kleur. Konijnen produceren dag- (de bekende konijnenkeutels) en nachtontlasting (zachtere, plakkerige keutels). De nachtontlasting eten ze op. Konijnen hebben een wam, de huidplooi onder hun kin. De nagels van het konijn moeten geknipt worden als ze te lang zijn. Stampen met de achterpoten is een waarschuwingssignaal bij dreigend gevaar. Als konijnen erg verharren, kunt u ze het beste regelmatig kammen. Anders krijgt uw konijn te veel haar binnen als hij zichzelf poetst en kan hij haarballen krijgen. Deze haarballen kunnen de maag verstoppen, omdat een konijn niet kan braken en de haarballen dus niet kan uitspugen. Op de internetsite: www.konijnen.nl vindt u veel informatie over uw huisdier.

Entingen

Konijnen kunnen ingeënt worden tegen Myxomatose en RHD/VHD. Deze enting beschermt uw konijn 1 jaar tegen beide ziektes.

- Myxomatose wordt overgebracht door muggen, de konijnenvlo, maar ook door direct of indirect (bijv. gras of uw kleren) contact met zieke konijnen. De zieke konijnen hebben dikke, ontstoken ogen, zwellingen op het hoofd, de snuit, de oren en bij de anus. Deze virusziekte is meestal dodelijk. Konijnen kunnen vanaf 4 weken geënt worden.

- VHD/RHD, ook een dodelijke virusziekte, wordt meestal overgebracht door direct of indirect contact (gras, kleding, schoenen, de hond) met zieke konijnen, maar ook door insecten. Besmette konijnen gaan vaak, zonder dat u iets aan uw konijn gemerkt hebt, dood. Soms komt er bloed uit de neus van het konijn en hebben ze diarree. Vanaf 8 weken kunnen konijnen voor deze ziekte geënt worden.

Ziektes

Als konijnen ziek zijn, dan zitten ze vaak stilletjes in een hoek, soms met de haren overeind. Ze eten en drinken dan vaak niet of heel slecht, ook worden de keutels veel kleiner. Let ook goed op of uw konijn kwijlt (rond de bek en op de kin, de borst en wam zijn de haren nat), een scheve kop, vieze ogen of een vieze neus heeft. Ook jeuk en een vieze vacht (met name rond de anus) en een dikke buik zijn dingen waar u op moet letten.

- Lange tanden en kiezen komen veel voor, meestal t.g.v. verkeerde voeding. Er ontstaan wondjes en ontstekingen in de bek, waardoor het konijn minder of zelfs helemaal niet meer eet, ook kwijlen ze vaak en zijn de keutels, door het slechte eten, veel kleiner.

- Ook kunnen ze abcessen aan de kaak krijgen door te lange kiezen en tanden. Deze abcessen genezen vaak slecht. Van vechten en van verwondingen aan scherpe dingen kunnen ze ook abcessen krijgen. Deze abcessen verdwijnen niet vanzelf en moeten door de dierenarts open- en schoongemaakt worden of zelfs verwijderd.

- Konijnen kunnen niet zo goed tegen de warmte, ze raken snel oververhit. Plaats konijnen nooit direct in de zon en let in de zomer (als 't warmer is dan 25°C) extra goed op. Zorg ook voor voldoende frisse lucht en vers water. Ook hebben dikke konijnen sneller last van de warmte. Oververhitte konijnen hebben een snelle ademhaling, ze kwijlen, hebben een blauwe tong en zijn suf. Oververhitte dieren moeten zo snel mogelijk afgekoeld worden met koud water.

- Als uw konijn veel jeuk en/of schilfers heeft dan kan het zijn dat hij luizen, vlooiën, mijten of schimmel heeft. Luizen zijn met het blote oog te zien en zitten vast aan de haren. Vlooiën ziet u ook met het blote oog, ze zijn ongeveer 2 mm lang en roodbruin. Mijten, meestal de schilfermijt, kunt u niet zien. Zoals de naam al zegt, krijgt 't konijn last van een schilferige vacht.

Ook schimmel kan voor jeuk en kale plekken zorgen. Al deze parasieten zijn besmettelijk voor andere konijnen, schimmel is zelfs besmettelijk voor de mens. Vraag uw dierenarts advies bij de behandeling van deze parasieten.

- Diarree komt vaak voor bij konijnen. Als uw konijn diarree krijgt en nog wel goed eet, dan moet u de pellets(brokjes) weghalen en alleen hooi en water geven. Als uw konijn niet meer eet dan kunt u het beste contact opnemen met uw dierenarts. Diarree kan veroorzaakt worden door parasieten (komen vooral veel voor bij jonge konijntjes: coccidiose), darmontstekingen en verkeerd voer. Houd uw konijn schoon en was hem bij diarree zonnodig. Zeker bij warm weer kunnen vliegen eieren leggen bij de anus (maar ook op open wonden komt dit voor). De maden die uit deze eitjes komen eten uw konijn op en richten zo enorme schade aan. Dus controleer de achterkant van uw konijn regelmatig, elke dag, zeker bij diarree!! Elk jaar worden er tientallen konijnen ingeslapen omdat de eigenaar het niet op tijd in de gaten had. Om de vliegen te weren kunt u horrengaas om het hok en/of de ren maken (dit is vooral van belang bij buitenkonijnen).

- Als uw konijn zijn kop scheef houdt (naar 1 kant), dan heeft hij meestal een middenoorontsteking. Het kan soms zo erg zijn dat het konijn niet meer kan blijven staan en op zijn zij ligt. Ook eten en drinken lukt vaak niet meer goed. Deze ontsteking is soms goed te behandelen, maar snel ingrijpen is noodzakelijk.

- Natte, vieze ogen en neus worden vaak veroorzaakt door stof, tocht of door een virus of bacterie. Als uw konijn goed eet en drinkt, kunt u zelf de ogen en de neus schoonhouden en zorgen voor een schoon hok dat niet op de tocht staat. Als 't na een paar dagen niet verbeterd is, ga dan naar de dierenarts.

- Bij maagverstopping (vaak door haarballen) zit het konijn stil in een hoek en eet en drinkt weinig. Het konijn kan het beste snel door de dierenarts behandeld worden, vaak is een operatie nodig.

- Heeft uw konijn een dikke, harde buik dan is er meestal sprake van trommelzucht of tympanie. Er heeft zich veel gas opgehoopt in de grote blinde darm. Uw konijn eet en poept meestal niet meer en zit stil in een hoek. Snelle behandeling door de dierenarts is nodig om uw konijn te redden. Ze kunnen snel doodgaan.

- Vrouwelijke konijnen krijgen regelmatig baarmoederkanker. Bij 80% van de vrouwtjes wordt op 4 jarige leeftijd baarmoederkanker geconstateerd. Dit is een niet gering percentage. Als u dus een vrouwtjes konijn hebt en hier niet mee wilt fokken, is het raadzaam het konijn te laten castreren (eierstokken en baarmoeder worden weggehaald). Dit kan al vanaf 5 maanden. Bovendien zijn niet-gecastreerde vrouwtjes regelmatig schijnzwanger. Dit gaat vaak gepaard met agressief gedrag om "het nest te beschermen". Dit is zeer onaangenaam in de omgang en kan een extra reden zijn om vrouwtjes te castreren.

Voor al uw vragen kunt u altijd bij ons terecht.

Team Dierenkliniek de Postwagen Venlo & Tegelen